

Handläggare
Susanne Höglin
Telefon: 0850829766

Till
Stadsbyggnadskontoret

Nordens Vänner 2 m fl., förslag till detaljplan, 2020-15949

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan i föreliggande form.

Ärendet

Föreliggande planförslag syftar till att möjliggöra en ny förskola med åtta avdelningar i norra Bredäng vid Odd Fellowvägens vändplan och Jakobsbergs gård. Norr om förskolebyggnaden flyttas delar av en befintlig gång- och cykelväg för att utvidga tomten norrut. Detta för att möjliggöra en serviceväg för tillgång till kök, och sekundärentré/utrymning på förskolans norra sida. Ny sträckning av gång- och cykelbana ska väljas med särskild hänsyn till befintliga skyddsvärda träd i området norr om gång- och cykelbanan.

Den befintliga förskolan är en typförskola om tre avdelningar uppförd efter ritningar av Kjell Abramsons arkitektkontor 1972. Planförslagets genomförande innebär att förskolan rivs och ersätts av en så kallad "Framtidens Förskola", en konceptförskola utformad av SISAB för att passa in i olika miljöer och uppfylla höga krav på inomhusmiljö, tillgänglighet och projektekonomi. Skönhetsrådet har under lång tid efterfrågat en sammanhållen kulturmiljöutredning av barnstugor från perioden 1965-1985 från ägaren, kommunala SISAB. Rådet finner det ytterst otillfredsställande att en sådan utredning dröjer samtidigt som SISAB fortsätter att planera för rivning efter rivning. Utan underlag är det omöjligt att fatta väl underbyggda beslut och värdera vilka av 1970- och 1980-talets förskolor som bör stå kvar och vilka som kan ersättas.

Byggnaderna är enligt planbeskrivningen i dåligt skick men några ytterligare uppgifter om fastighetens status lämnas inte. Skönhetsrådet anser, förutom avsaknaden av kulturmiljöutredning, att det inte finns tillräckligt med information om de befintliga byggnadernas skick för att kunna stödja en rivning. I planbeskrivningen anges vidare att de höga kulturhistoriska värden

som finns inom området ställer krav på god gestaltning. Skönhetsrådet anser inte att fibercementskivor kan anses motsvara ett sådant krav. Det blir även uppenbart att en byggnad som är utformad för att passa in i många olika miljöer inte passar riktigt bra någonstans. Konceptförskolorna måste ibland kunna anpassas till platsen de ska byggas på, särskilt i miljöer som är utpekade som särskilt värdefulla. Och om det finns starka kulturmiljöskäl ska det vara möjligt att helt frånga principen om Framtidens förskola, vilket framgick när SISAB presenterade förskolekonceptet för Skönhetsrådet 2015.

Istället för att relatera till Jakobsbergs gård i utformningen av förskolan finner rådet att gestaltningen kan utgå från gårdens ekonomibygnader. Dessa revs på 1930-talet i samband med att marken styckades av för att senare anlägga den nya stadsdelen Bredäng.

Vid platsbesök erfor rådet att förskolepersonalens kunskaper och synpunkter inte tagits tillvara i planarbetet, till exempel gällande hur barnen rör sig på tomten. Rådet uppmanar därför Sisab att samråda med personalen i det fortsatta planarbetet.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2021-11-10
Inga Margareta,Varg	2021-11-10